

DEBATTEN

DET MEDVIRKENDE DANSKE BIBLIOTEKSVÆSEN

AF BERTIL DORCH, BIBLIOTEKSCHEF, SYDDANSK UNIVERSITETSBIBLIOTEK, BFD@BIB.SDU.DK

Er bibliotekernes natur forandret i lyset af fusioner og besparelser? Nej, i kosmisk perspektiv er der ingen revolutioner - kun justeringer og et koldere økonomisk klima. Min tese er, at det samvirkende danske biblioteksvæsen, der udgør en sammenvævet branchestruktur på tværs af institutioner, er under pres af det medvirkende biblioteksvæsen, der er en integreret del af moderinstitutionerne. På den ene side begrænser dette sammenvirkningen. På den anden kan medvirken på sigt fordre en tættere samvirkning mellem bibliotekerne - det er ikke en ligevægtssituation - biblioteksvæsenet kan nærme sig en gylden periode. Partnership or perrish.

Det medvirkende biblioteksvæsen er en proaktiv partner ift. moderinstitutionernes forskning, innovation, uddannelse, samfundsmæssig forankring og alt det gode, som universiteterne skal. Vi understøtter læreanstaltnes formål, der også er bibliotekernes formål - det er derfor, at læreanstalterne har biblioteker. Nevermind the printing press og Elsevier: Dér kan vi lige så godt rejse til oldtiden: Vores formål er at dokumentere og sprede viden; typisk viden fra verdenssamfundet til det lokale læringsmiljø, og moderinstitutionens lokalproducerede viden, til den globale lærde verden. Derved opfylder vi vores formål.

Videnssamfundet har behov for adgang til viden: Helst adgang til alt - og alt om alt, altid - for alle. Dét er bibliotekernes fælles kerneopgave. Men den forgangne periode har ledt til en "lokal anomali", hvor bibliotekernes natur som medvirkende momentant har

ledt til en distance fra det samvirkende; som når en stjernes kerne trækker sig sammen, udskydes de ydre lag. Fokus avler afsondrethed. Det er naturligt.

De historiske fusioner demonstrerer på meget håndgribelig vis - for de er et symptom derpå - at de spredte lokale læringsmiljøer for længst er erstattet af noget andet. Den videnskabelige verden er "Open":

Uddannelser, jobs, forskningssamarbejder er universelle. Det er ikke noget nyt. Man kan gå så vidt, som til at hævde, at det ligger i videnskabens væsen at være grænseløs og utro overfor den hånd, der føder den - fra Tycho til Penkowa - på godt og ondt.

Og her har vi dilemmaet, der skal bringer balance i bibliotekskraften: Vi skal på én gang være tro overfor vores mødre, læreanstalterne, der er entydige organismer, som vi er integreret i, og som har behov for afgrænsning - men på den anden side, så er organismen del af et økosystem, der er grænse- og

organisationsløst; videnskaben er vild og knopskydende i vilkårlig retning. Og dette kaotiske økosystem er vores eksistensgrundlag. Sagt på en anden måde. Det er vilkåret, at vi skal finde den indre balance mellem med- og samvirken. Det vil bringe harmoni i biblioteksvæsenet.

Debatér på www.facebook.com/dfbib

Der er allerede sket meget siden 2013. Både organisatorisk, og i forhold til bibliotekernes samarbejde. Fusioner, besparelser og nedlæggelser på stortset alle uddannelsesinstitutioner, har for længst medført forandringer for såvel universitetsbibliotekerne, som for de øvrige fag-, forsknings- og uddannelsesbiblioteker (FFU). Og DF er blevet til DFFU. Har bibliotekernes medvirken ledt til en distance fra det samvirkende?